

För kännedom

Regional utvecklingsdirektör Kenneth Hagström
Chefscontroller Maria Pettersson
Regiondirektör Magnus Johansson
Ekonomidirektör Nicholas Prigorowsky
HR-direktör Kajsa Fisk

Regionala utvecklingsnämnden

Granskningsrapport för regionala utvecklingsnämnden år 2024

De förtroendevalda revisorerna ska, enligt kommunallagen årligen granska och pröva om styrelser, nämnder och beredningar säkerställt att verksamheten är genomförd på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaper är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Styrelser, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig styrning och intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige.

Vår sammanfattande bedömning för regionala utvecklingsnämnden är att verksamheten har bedrivits utifrån fullmäktiges mål och beslut. Vi bedömer att nämnden har en tillräcklig intern styrning och kontroll av verksamheten.

Nämndens verksamhetsberättelse ger i allt väsentligt en rättvisande bild av verksamhet, resultat och ställning per 31 december 2024. Revisionens granskning har inte visat på några väsentliga felaktigheter. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt som rättvisande.

Vår samlade bedömning delges regionfullmäktige inför deras beslut i ansvarsfrågan i samband med att regionens samlade årsredovisning behandlas.

Av bifogad rapport framgår de iakttagelser som gjorts i den årliga granskningen nämnden 2024. Revisorerna kommer att redovisa dessa iakttagelser och sina synpunkter vid genomgången med nämnden 25 april 2025.

Revisorerna begär inget svar på rapporten, utan redovisningen för nämnden ska ge svar på eventuella frågor.

Vid genomgången kommer revisorerna även att ta upp Revisionsdialog, som planeras äga rum kommande höst.

Catharina Fredriksson
ordförande

Gustaf Wachtmeister
vice ordförande

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**

Årsgranskning regionala utvecklingsnämnden år 2024

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att verksamheten har bedrivits utifrån fullmäktiges mål och beslut. Vi bedömer att nämnden har en tillräcklig intern styrning och kontroll av verksamheten.

Nämndens verksamhetsberättelse ger i allt väsentligt en rättvisande bild av verksamhet, resultat och ställning per 31 december 2024. Revisionens granskning har inte visat på några väsentliga felaktigheter. Räkenenskaperna bedöms i allt väsentligt som rättvisande.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi nämnden att fortsätta utveckla mätbara indikatorer till nämndens samtliga mål för att möjliggöra tydligare bedömning av målpuppfyllelsen.

Iakttagelser i 2023 års granskning

Bedömningen var att verksamheten bedrivits utifrån fullmäktiges mål och beslut. Vi bedömde att nämnden har en tillräcklig intern styrning och kontroll av verksamheten. Nämndens verksamhetsberättelse gav i allt väsentligt en rättvisande bild av resultat och ställning. Räkenenskaperna bedömes i allt väsentligt som rättvisande.

Revisorerna deltog vid nämndens sammanträde 19 april 2024 och redovisade då sina iakttagelser och synpunkter utifrån den rapport som lämnats för årsgranskningen avseende år 2023.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med revisorernas granskning är att ge underlag till revisorerna för deras ansvarsprövning av nämnden. Revisorernas samlade bedömning delges regionfullmäktige inför deras beslut i ansvarsfrågan i samband med att regionens samlade årsredovisning behandlas.

Granskning har under året skett enligt den revisionsplan som upprättats av revisorerna i samråd med regionfullmäktiges presidium. Den årliga granskningen omfattar grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år för alla nämnder. Inriktningen är att för varje nämnd och styrelse översiktligt granska och bedöma om:

- ✓ Styrelsen/nämnden har uppnått fullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten, samt om

verksamheterna klarar att genomföra sina uppdrag med tillgängliga resurser

- ✓ Styrelsen/nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll säkerställer en ändamålsenlig och ekonomiskt effektiv verksamhet

Årsgranskningen i denna rapport redogör för de iakttagelser som gjorts vid den grundläggande granskningen. Vi har också granskat och bedömt om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt om delårsrapport och verksamhetsberättelse är upprättad i enlighet med lagstiftning, god redovisningssed och regionens anvisningar.

Ansvarig nämnd och avgränsning

Granskningen avser den regionala utvecklingsnämndens (RUNs) verksamhet under 2024.

Revisionskriterier

Vår bedömning av nämndens ansvarsutövande utgår bland annat från:

- ✓ Kommunallagen
- ✓ Lagen om kommunal bokföring och redovisning
- ✓ Fullmäktiges reglemente för nämnden
- ✓ Fullmäktiges reglemente för intern kontroll
- ✓ Fullmäktiges reglemente för planering och uppföljning
- ✓ Övriga uppdrag, mål eller direktiv från fullmäktige till nämnden
- ✓ Regionstyrelsens anvisningar
- ✓ Regionens interna regler

Metod

Den grundläggande granskningen har genomförts som en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Revisionen tar löpande del av verksamhetsplaner, samtliga månadsrapporter och protokoll från respektive nämnd. Bevakning sker också av eventuella förändringar i nämndens styrande dokument, följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll, följsamhet till regler och rutiner och uppföljning av tidigare års granskningar. Dessutom summerar vi iakttagelser från eventuella fördjupade granskningar och uppföljningar av tidigare granskningar som genomförts inom nämndens ansvarsområde under året.

Granskningen omfattar också om nämnden säkerställt att räkenskaperna är rättvisande. Denna del granskas i samband med granskning av regionens delårs- och årsbokslut. Granskningen syftar till att pröva om nämndens verksamhetsberättelse ger en rättvisande bild av ställning och resultat 31 december 2024. Regionens samlade balansräkning kommer att redovisas i regionens årsredovisning. För respektive verksamhet har en saldolista med

balanskonton som fortfarande går att följa på verksamhetsnivå varit underlag för vår granskning av ställningen vid årsskiftet.

Revisorerna träffar samtliga nämnder i Region Sörmland två gånger per år. En träff på våren då vi går igenom slutrapporten över granskningen föregående år. På hösten genomförs sedan Revisionsdialog med samtliga nämnder i anslutning till delårsrapporteringen.

Granskningsanteckningar har överlämnats till regional utvecklingsdirektör och chefscontroller för avstämning och kontroll. Synpunkter på anteckningarna har beaktats i denna rapport. Årsgranskningsrapporten har också kvalitetssäkrats av annan sakkunnig revisor på revisionskontoret.

Fullmäktiges uppdrag till nämnden

Av regionens Mål och budget för 2024-2026¹ framgår att nämnden:

- ✓ svarar för de regionala utvecklingsfrågorna som regionen tilldelats med det statliga tillväxtuppdraget
- ✓ uppgifter som följer av regionens ansvar som regional kollektivtrafikmyndighet
- ✓ särskilt ska främja inomregional samverkan kring kollektivtrafik och infrastruktur, näringsliv och entreprenörskap, kompetensutveckling och arbetskraftstillgång, samt attraktiva livsmiljöer, för en hållbar utveckling
- ✓ ansvarar för utvecklingen av den regionala besöksnäringen. Uppdraget kring turism och besöksnäring utförs för närvarande via ett upphandlat bolag, Sörmlands turismutveckling AB (STUA)
- ✓ ansvarar för att utveckla regionens särskilda förutsättningar med korta avstånd till större befolkningscentra och regionala kärnor i Mälardalen
- ✓ ansvarar för att stödja regionens täthet och flerkärnighet med stärkta förutsättningar för en sammanhållen och utvidgad arbetsmarknadsregion
- ✓ ansvarar för att underlätta utveckling av attraktiva städer och hållbara lokala trafiksystem
- ✓ ska ta fram förslag till en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin samt ansvara för uppföljning och redovisning till regeringen
- ✓ ska verka för att samordna den kommunala fysiska planeringen med regional utveckling
- ✓ ska ansvara för att samordna de kommunala översiktsplanerna i en regional översiktsplan
- ✓ fullgör de uppgifter som följer av regionens ansvar som regional kollektivtrafikmyndighet, enligt lagen om kollektivtrafik.
- ✓ utformar förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram

¹ Regionfullmäktige § 141/23, Mål och budget 2024-2026

- ✓ ansvarar för upphandling och samordning av persontransport- och samordningstjänster för sjukresor
- ✓ ansvarar, efter överenskommelse med en eller flera kommuner i länet, för upphandling, bokning och samordning av persontransporter samt samordningstjänster för färdtjänst och riksfärdtjänst
- ✓ ansvarar, efter särskild överenskommelse med en kommun, för planering, upphandling och samordning av skolskjutstransporter.

Av budget framgår också att nämnden har ett utskott för regional samhällsplanering.

Årets budgetram är 141,4 mnkr inklusive användning av 3 mnkr av nämndens egna kapital. Eget kapital får användas till regionala utvecklingsinsatser under året.

Tilldelad investeringsram för året är 1 mnkr för utrustning.

Regionfullmäktige har under året beslutat om ett nytt reglemente för planering och uppföljning². Av reglementet framgår att en övergripande månadsrapportering ska ske i regionstyrelsen, nämnder och bolag per februari, april, maj, augusti, september, oktober och november. Rapporten ska hanteras som beslutsärende.

Regionfullmäktige beslutade i oktober 2024³ om en att minskning av personal ska ske med minst 3,5 % över regionens verksamheter utifrån prioritering i ärendet. För regionala utvecklingsnämndens verksamhet, Hållbar regional utveckling, innebär beslutet sex tjänster (5 %).

Nämndens verksamhet under år 2024

Nämndens styrdokument och protokoll

RUN har haft sex protokollförda sammanträden under år 2024.

Verksamhetsplan med budget 2024-2026 antogs vid nämndens sammanträde i december 2023⁴.

Nämnden har under året bland annat berett en uppföljningsrapport för den regionala utvecklingsstrategin (RUS), *EnBättreSits storregional systemanalys* samt Sörmlandstaxans prisjusteringar för 2025 inför beslut i regionstyrelse och regionfullmäktige.

² Regionfullmäktige § 84/24, Revidering av Reglemente för planering och uppföljning i Region Sörmland

³ Regionfullmäktige, § 105/24, Uppdrag att vidta skyndsamma åtgärder för att nå en ekonomi i balans – Återremitterat ärende

⁴ Regionala utvecklingsnämnden, § 47/23, Verksamhetsplan med budget 2024-2026

Nämnden har också under året bland annat omförhandlat avtalet om det regionala turismuppdraget, med en kostnadssänkning, beslutat om *Regionalt serviceprogram Sörmland 2024-2030*, beslutat om översyn av RUS samt beslutat om antagande av *Sörmlands program för utveckling av besöksnäringen 2025-2035*.

Vår kommentar

Styrande dokument har beslutats av nämnden för 2024 enligt regionens regelverk. Ingen revidering har skett av nämndens delegationsordning under året. Den senaste är beslutad mars 2023.

Nämndens ekonomiska styrning och resultatuppföljning under år 2024

Vi har granskat formerna för nämndens ekonomiska styrning och resultatuppföljning mot reglementet för planering och uppföljning, fullmäktiges beslut och nämndens protokoll.

Vi noterar att det enbart är regionstyrelsen som har beslutat om månadsrapporter under 2024, utifrån det nya reglementet för planering och uppföljning. Vad vi erfar så kommer övriga nämnder att implementera detta under 2025.

I tabellen nedan finns en sammanställning över hur nämndens ekonomiska resultat och prognos utvecklades under år 2024 i delårsrapportering och bokslut enligt redovisningen.

Ekonomisk rapportering	Akkumulerad avvikelse utfall/budget	Prognos
Kvartalsrapport mars	+ 7 mnkr	0
Delårsrapport juli	+ 9 mnkr	+ 7 mnkr
Slutligt utfall december	+ 11 mnkr	

Överskottet beror bland annat, enligt verksamhetsberättelsen, på lägre personalkostnader och lägre kostnad för tekniska system. Årets budgetram innehöll 3 mnkr från eget kapital som skulle täcka kostnaden för Sörmlandstrafikens nya app. Införandet är försenat och kostnaden kommer att hanteras under 2025.

Vår kommentar

Granskning av nämndens protokoll visar att kvartalsrapportering per mars och delårsrapporten för juli beslutats av nämnden.

Revisionsdialog

RUNs presidium och revisorerna träffades 25 september 2024 för dialog. Vid dialogen diskuterades delårsrapporteringen per juli från nämnden,

arbetet med att säkerställa följsamhet till fattade beslut, nödavtal och byte av utförare för tågtrafiken samt på vilket sätt nämnden säkerställer följsamheten till regionens styrande dokument för bisysslor.

Nämndens delårsrapport och verksamhetsberättelse

Granskning har skett av nämndens delårsrapport och verksamhetsberättelse utifrån reglementet för planering och uppföljning och utgivna anvisningar.

Vår kommentar

Nämnden beslutade om RUNs delårsrapport vid sammanträdet i augusti 2024. Nämndens rapportering bedöms följa utgivna anvisningar.

Verksamhetsberättelsen är strukturerad utifrån utgiven anvisning och vi noterar förbättring vid analysen av det ekonomiska utfallet då resultatuppbyggnaden förklaras mot både budget och föregående år.

Efterfrågad rapportering kring *Arbete med att minska personal* finns i rapporteringen. Verksamheten har varit följsam mot fullmäktiges beslut från oktober om att minska med sex tjänster. Tjänsterna är förhandlade och avslutades under perioden, utöver en tjänst som förhandlats med avslutas under andra kvartalet 2025.

För avsnittet investeringar anges att inga investeringar genomförts och att det är enligt plan. Investeringsramen som beslutats av regionfullmäktige framgår inte. Informationen kan utvecklas så att avstämning mot den budgeterade ramen framgår.

Vår bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att nämnden har en god styrning och uppföljning samt en god måluppfyllelse på mätbara mål för verksamheten. Mål som saknar mätbarhet bör kompletteras med detta för att möjliggöra en tydligare bedömning av måluppfyllelse, vilket skulle möjliggöra bedömning för om åtgärder behövs för måluppfyllelse. I verksamhetsberättelsen framgår nämndens sammantagna bedömning av måluppfyllelse per perspektiv, alla tre perspektiv bedöms ha måluppfyllelse.

Utifrån vår granskning vill vi lyfta fram nedanstående iakttagelser och kommentarer kring några av de rapporterade målen och indikatorerna:

Medborgarperspektivet

Under perspektivet redovisas fyra politiska mål där beskrivning ges av aktiviteter som genomförts.

De indikatorer som finns är i stor utsträckning kopplade till kollektivtrafiken och serviceresor.

Två indikatorer avseende livskraftig och levande region, en mätbar och en med bedömning, båda ges grön signal. Uppföljning av RUS i form av en

beskrivning av det övergripande arbete som inte är prioriteringsspecifikt samt en redogörelse för de insatser som bidragit till förflyttning inom de prioriterade inriktningarna. Nämnden har under året startat en översyn av RUS som kommer att slutföras under 2026. Beskriver ett arbete för att koppla RUS till 1:1-medlen så att de satsas där de gör mest nytta.

För målen kring god, jämlik folkhälsa respektive förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt finns inga indikatorer. Rapportering sker kring samverkan, stödjande arbete och framtagna analyser.

Verksamhetsperspektivet

Under perspektivet redovisas fyra politiska mål där beskrivning ges över aktiviteter som genomförts.

Fem indikatorer i verksamhetsplanen, för samtliga anges att indikatorerna har strategiskt långsiktiga målvärden, till 2035, och utfall rapporteras inte årligen.

Indikatorerna är kopplade till Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram 2022-2035. Det har aktualiserats under 2024 och resultatet ska presenteras för nämnden i början av 2025. Inga målvärden anges i tabell undantaget *Andel tillgänglighetsanpassade hållplatser och bytespunkter utanför kollektivtrafiknoder*. Långsiktiga målvärden framgår av löpande text.

Beskrivande text finns under respektive målområde, fyra delmål. Under digitalisering framgår att ett arbete påbörjats med att sprida digitala verktyg för bokning av sjukresa. I nuläget 38 mottagningar och 8 vårdcentraler.

Resursperspektivet

Perspektivet har två underliggande politiska mål och indikatorer finns för båda två.

Nio indikatorer, två inom personal och sju inom ekonomi. Indikatorerna inom personal når inte sina målvärden. Båda har gul färgmarkering. HME-index har sjunkit från 81,9 till 75 (i mätningen 2022 var utfallet 76,4).

Sänkning också för andelen som rekommenderar andra att söka arbete inom verksamheten, från 88,3 till 75 %. Det är stor spridning mellan olika enheter. Åtgärdsplaner tagits fram där det redovisas låga resultat, och dessa har verkställts. Sjukfrånvaron ligger strax över målvärdet, åtgärder framgår.

Kopplat till målet *Regionen har en stark ekonomi i balans* finns sju indikatorer, sex når sitt målvärde. En indikator har röd färgmarkering, *Andel aktiv tid i fordonsflottan ska öka*, den minskar och det är tiden med kund i bil som står för minskningen. Andelen uppdrag som är kortare än 30 km har ökat vilket leder till mer väntetid för föraren mellan varje uppdrag, eventuella åtgärder framgår inte av verksamhetsberättelsen.

Vid faktaavstämningen har framkommit att nämndens verksamheter arbetar aktivt med att se över och förändra schemaläggningen på fordonsflottan för att säkerställa att de har rätt antal resurser vid rätt tidpunkt. För att öka andelen aktiv tid kan tillgängliga fordon minskas på tider då dessa står outnyttjade. Arbetet sker löpande i samråd med upphandlade trafikföretag.

Granskning av räkenskaper 2024

Vår granskning har i huvudsak inneburit analytisk granskning. Med analytisk granskning menas analys av väsentliga nyckeltal och trender, inklusive undersökning av eventuella svängningar och förhållanden som inte överensstämmer med annan relevant information eller som avviker från förväntade värden. Vi har även gjort stickprov i materialet för att verifiera dess innehåll.

Resultaträkning

Resultaträkningen i Boris överensstämmer med resultaträkningen i verksamhetsberättelsen på total nivå. Analys sker mot budget och föregående år.

Balanskonton på verksamhetsnivå

Vår kommentar

Under året har en anläggningstillgång, kassadiskar station 360, med kvarvarande bokfört värde utrangerats. Regionen har en anvisning för hantering av materiella anläggningstillgångar⁵. Av den framgår att utrangeringar ska rapporteras löpande med underskrift av respektive beslutsattestant eller samlat vid inventering med underskrift av verksamhetschef. När utrustning som har ett kvarvarande bokfört värde utrangeras, ska motivering till detta lämnas. För rapportering till anläggningsregistret finns en särskild blankett.

Blanketten har använts vid utrangeringen, som skett löpande, och den är underskriven av beslutsattestant. Bokfört värde anges till 0 kr, men uppgick enligt anläggningsregistret till 26 tkr, (anskaffningsvärde 58 tkr - avskrivning 32 tkr). Motiveringen till utrangeringen är skrotning. I samband med granskningen har framkommit att kassadiskarna skrotades i samband med att resebutiken Station360 på Eskilstuna Centralstation avvecklades. Detta borde ha framgått tydligare på underlaget för utrangering.

Vi bedömer balansposterna i allt väsentligt, som rättvisande.

⁵ RS-LED23-1899-1 Anvisning för hantering av materiella anläggningstillgångar (verkställighetsbeslut RS-LED23-1899-2, april 2024)

Intern kontroll – rapportering och följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll

Granskning har skett av rapportering och följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll och de anvisningar som finns till verksamhetsberättelsen.

Vår kommentar

Nämnden har antagit en internkontrollplan för 2024 utifrån en dokumenterad riskanalys i samband om beslut av verksamhetsplanen. Den följs upp i både delårsrapport och verksamhetsberättelse. För de avvikelser som noterats framgår vidtagna åtgärder. Tydlig sammanfattning av bedömning av nämndens internkontrollarbete.

Revisionens granskningar 2024

Nedan görs en kort sammanfattning av de granskningar som revisorerna genomfört och avrapporterat avseende 2024, som berör RUN. Rapporterna och de svar som lämnats av nämnd/verksamhet finns tillgängliga på revisionens hemsida.

www.regionormland.se/revisionen

Granskningar där svar kommit, alternativt inte begärts

Nedan redovisas de granskningar där svar har kommit före det att revisionsberättelsen avlämnas. Respektive granskning presenteras med syfte och iakttagelser i korthet. I kolumnen längst till höger redovisas erhållet svar i korthet.

Granskning	Rapporten omfattar - Revisionens iakttagelser	Kommentarer i lämnade svar från nämnd/verksamheten
Revisorernas bedömning av delårsrapport 2024, RS	Granskning av delårsrapport per juli avseende mål för god ekonomisk hushållning	Inget svar begärt.

Granskningar där svar är begärt under 2025

Nedan redovisas de granskningar där svar har begärts efter det att revisionsberättelsen har lämnats.

Regionens hantering av direktupphandling	Rekommendationerna riktar sig i huvudsak till regionstyrelsen och inköpsnämnden. Övriga nämnder har fått rapporten för kännedom.
Svar begärt från regionstyrelsen och inköpsnämnden till den 31 mars.	Nämnderna har att säkerställa att regionens regelverk för direktupphandling följs i sina respektive verksamheter.

	Översyn av styrande dokument, riktlinjer och att säkerställa korrekt information i ledningssystemet finns bland rekommendationerna till regionstyrelsen och inköpsnämnden.
--	--

Revisionens uppföljning av tidigare granskningar

Revisionen genomför årligen en strukturerad uppföljning av tidigare genomförda granskningar. Följande bedömningar har gjorts efter det att uppföljning skett via skriftliga frågor ut i verksamheterna för nedanstående granskning som berör nämndens ansvarsområde.

Organisationsbidrag (2021)	Vår bedömning är att regionstyrelsen och nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet har tagit hänsyn till revisionens rekommendationer i utvecklingsarbetet. Verksamhetsspecifika rutiner har tagit fram/utvecklats och nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet har även nämndrutiner. Ersättare finns inom Hållbar regional utveckling och Kultur & Utbildning i Sörmland. Utveckling av ansökningsformuläret i IT-systemet Apply (som används av Kultur & Utbildning i Sörmland), sker kontinuerligt. Nytt regelverk ska beslutas. Ingen ytterligare granskning föreslås för tillfället. Revisorerna inväntar beslut av det nya regelverket.
----------------------------	---

Revisionen

Ann-Charlotte Adolfsson
Revisionschef